

Scheepswerf Niestern Sander zet met boek eeuwfeest luister bij Hans Beukema: Ze zijn trots, en terecht

■ **DELFIJL** – Schepen bouwen aan altijd te smal en te ondiep water en dat honderd jaar lang, ga er maar aan staan. Niestern deed het, Sander ook en Apol in Wirdum eveneens en het huwelijk dat deze scheepsbouwers ooit sloten is een standvastig en gelukkige echtverbintenis gebleken. Vrijdag is de Koninklijke Niestern Sander honderd jaar oud en datte ze toffe jongens zijn dat willen ze weten. Hans Beukema, de in maritieme zaken gespecialiseerde publicist met een fikse scheut (zee)water in zijn bloed schreef een boek over honderd jaar vakmanschap en heldendom: *Koninklijke Niestern Sander, 100 jaar scheepsbouw aan Delf en zijl*.

Door **Mat Ringers**

Beukema schreef zijn vijftiende boek in opdracht van de jubilerende scheepswerf. Gewoon het vastleggen van een stuk bedrijfshistorie, maar ook daarin zit een stuk avontuur. En hoeveel er ook over de geschiedenis te vertellen valt, hoeveel vernuft en vakman- en ondernemerschap het boek ook bevatten mag, de mens staat centraal. „Want dat zie ik graag terug in al mijn boeken, dat ze de sfeer ademen van de mensen achter het avontuur.”

De auteur kreeg ruimhartig toegang tot de ar-

chieven van de scheepsbouwer en zo kom je uit bij de grondlegger van de werf Berend Niestern uit Hoogezand die zich op 19 april 1901 met zijn vrouw Johanna en hun acht kinderen in Delfzijl vestigde. Met hun tjalk Smeltekop kwamen zij binnengevaren om vervolgens bij de plaatselijke bakker een paar kamers te huren. Twaalf maanden had Berend Niestern in het cachot doorgebracht vanwege een eerdere faillissementskwestie, maar hij bleef ongebroken.

Een maand na zijn aankomst blies hij met een aantal van zijn zonen een slapend scheepswerfje in Farmsum nieuw leven in. Een logische stap voor een telg uit een scheepsbouwersgeslacht met ooit in Hoogezand een bloeiende werf, veertig woningen voor de arbeiders en een heuse winkel met gedwongen nering, gedreven door de vrouw van de patroon. Het werd, met wat *downs* maar vooral veel *ups* het begin van een succesverhaal.

In bijna tweehonderd pagina's luxe druk, vol foto's van bruin en sepia via zwart-wit tot full colour dwaalt Beukema door een geschiedenis vol jongens van de Bontekoe, schippers naast God en kerels van stavast. Langs bedrijfsleider Arie Oosten die de latere Niestern-partner Sander boos verliet om het pramenwerfje van Apol in Wirdum op te stoten in de vaart der volkeren, de

verplaatsing van dat bedrijf toen het groter gegroeid was naar het Damsterdiep waar het evenwel vlak achter de Groeveluis opnieuw met ruimteproblemen te kampen kreeg.

Het duurde tot 1970 en toen vonden de werven Niestern en Sander, na enige jaren boze blikken te hebben uitgewisseld, elkaar. Tien jaar later maakte Apol van het duo een trio en gedrieën gingen zij het probleem te lijf van schepen met de maximaal mogelijke breedte van zestien meter in verband met de ruimte die bruggen en sluisen op weg naar 'buiten' boden. Dat leidde tot de droogdokken in de haven van Delfzijl waar sindsdien schepen tot 23 meter en twintigduizend ton konden worden gerepareerd.

Maar wat is een boek als dit zonder anekdotes? Over de dagen dat bij Niestern Sander de grootste zeesleper ter wereld werd gebouwd, de *Singapore* voor Smit International. Zegt de ene bedrijfsleider tegen de andere: „Zie jij wat ik zie?” Zegt die ander: „Wat moet ik zien dan?” Zegt die eerste: „Er zwemmen eendjes onder de *Singapore*.” „Verrek”, zegt die ander, „dat betekent dat de werf verzakt.” De *Singapore* bleek een beetje te zwaar en naar later bleek, ook een beetje te groot om te water gelaten te worden. Er moest met Provinciale Waterstaat een langdurig gevecht worden uitgevochten om een kuil te baggeren om de tewaterlating mogelijk te maken. „Anders, mijne heren”, zo sprak toenmalig directeur Westra, „heeft Delfzijl er een monument bij.”

Eigenlijk zoals Hans Beukema met zijn boek een klein monument heeft opgericht voor honderd jaar scheepsbouw in het Noorden. Het boek zal vrijdag tijdens de viering van het jubileum

▲ Hans Beukema met zijn boek op de scheepswerf Niestern Sander, honderd jaar in woord en beeld.

Foto: Anne Marie Kamp

aan alle personeelsleden, achter in het boek vollig op een double spreadfoto afgebeeld, worden uitgereikt. Vanaf 22 september ligt het boek in de boekwinkel.

Koninklijke Niestern Sander, 100 jaar scheepsbouw aan Delf en zijl is uitgegeven door De Alk in Alkmaar, ISBN 90 6013 132 0, prijs fl. 70,50